

בתי המשפט

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו		ע"א 002019/08	
בפני:		כב' השופטת רות לבהר שרון	תאריך: 26/10/2009

בעניין:

לייזר ליין בע"מ

המעוררת

ע"י ב"כ עוה"ד כהן ארז

נ ג ד

1. בן פורת יעל

2. ארט לי מתנות וחריטה

המשיבות

ע"י ב"כ עוה"ד כהן יצחק

להחלטה בשלום (05-12-2007): [תא 51938/07 בן פורת יעל נ' לייזר ליין בע"מ](#) שופטים: דלוגין יאיר, עו"ד: יצחק כהן, כהן ארז
לפסק-דין בשלום (20-07-2008): [תא 51938/07 לייזר ליין בע"מ נ' בן פורת יעל](#) שופטים: יאיר דלוגין, עו"ד: כהן ארז, יצחק כהן

מיני-רציו:

* אין די בהשאת חשבונית מס בקשר לעלות החלפת הטונר, שעה שבית משפט קמא קבע באופן ברור כי הטונר הוחלף למעשה בכפיה. השאת החשבונית אינה יכולה ללמד כי הייתה התקשרות חוזית בין הצדדים, ו/או התחייבות מצידה של המשיבה לשלם עבור הטונרים.

* חוזים – כריתת חוזה – היעדרה

ערעור על פסק דינו של בימ"ש השלום. לטענת המערערת, הטכנאי שהזמינה המשיבה החליף את הטונר במדפסת שלה אולם היא סירבה לשלם בעבורו. לטענת המשיבה, היא סירבה להחלפת הטונר, שכן לטענתה המיכל לא היה ריק.

בית המשפט המחוזי דחה את הערעור ופסק כי:

אין די בהשאת חשבונית מס בקשר לעלות החלפת הטונר, שעה שבית משפט קמא קבע באופן ברור כי הטונר הוחלף למעשה בכפיה. השאת החשבונית אינה יכולה ללמד כי הייתה התקשרות חוזית בין הצדדים, ו/או התחייבות מצידה של המשיבה לשלם עבור הטונרים.

פסק דין

בפני ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בתל-אביב מיום 20.7.08 שניתן על ידי כב' השופט יאיר דלוגין, בקשר לתביעה שהוגשה על ידי המערערת בסדר דין מהיר לתשלום כספי של 4,100 ₪, כאשר המשיבה הגישה מצידה תביעה שכנגד בסך 3,888 ₪, בגין עגמת נפש ועבור תשלום שהמערערת חייבת לה, לטענתה, מעסקה קודמת. התביעה נדחתה על ידי בית משפט קמא, אשר קיבל בחלקה הקטן את התביעה שכנגד וקבע, שהמערערת תשלם למשיבה בגין עגמת נפש סך 500 ₪, וכן הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד בסך 1,000 ₪ בתוספת מע"מ. מכאן הערעור.

העובדות, טענות הצדדים בבית משפט קמא, ופסק דינו של בית משפט קמא

1. המערערת, חברה המוכרת מכוונות צילום, הדפסה וציוד מתכלה, טענה בתביעתה, כי ביום 5.8.07 הזמינה המשיבה טכנאי לאחר שהתגלתה תקלה במדפסת שברשותה. לטענתה, המשיבה אמרה שנדלקו במדפסת נורות הבקרה, דבר המלמד שהציוד המתכלה (הטונר) נתכלה. לכן, לטענת המערערת, המשיבה הזמינה טונר, שעלותו, לטענת המערערת, הינה 2,703 ₪ בתוספת מע"מ, סכום אותו סירבה המשיבה לשלם, על אף שהטונר סופק לה, ומכאן התביעה.

2. המשיבה טענה בכתב הגנתה ובפני בית משפט קמא, שהטכנאי שהוזמן על ידה עקב תקלה במדפסת מצא כי התקלה היא בתוף והודיע לה, שבנוסף לתיקון התוף על ידי החלפת ה'תנור', הוא צריך להחליף גם את הטונרים. לטענתה, היא סירבה להחלפת הטונר, שכן לטענתה המיכל לא היה ריק ולא הצריך כל החלפה, אך הטכנאי התעקש, החליף את הטונר בניגוד להסכמתה, ולקח עמו את מיכלי הטונר הישנים, באופן שנמנעה ממנה האפשרות להוכיח כי המיכל לא היה ריק. לטענתה, התפתח ויכוח קולני ותוקפני בינה לבין הטכנאי, ואף נציג המערערת עמו שוחחה טלפונית, התבטא כלפיה בשיחה באיומים.

לטענתה, עצם העובדה שהטכנאי מטעם המערערת הניח על שולחנה חשבונית מס, אין בה כדי להצביע על התקשרות חוזית בין הצדדים, או על הסכמתה לקבל או לרכוש את הטונרים, אלא מדובר בהצבת עובדות שניסתה המערערת ליצור בשטח.

עוד לטענתה, נגרמה לה עוגמת נפש רבה בשל התנהגותה הבוטה של המערערות והטכנאי מטעמה, ועל כן הגישה את התביעה שכנגד בה עתרה לקבל חזרה את עלות המדפסת שרכשה אצל המערערות וכן פיצוי בגין עוגמת נפש, בגין התנהגותה התוקפנית של המערערות.

מנגד, טענה המערערות בכתב תשובתה ובכתב הגנתה לתביעה שכנגד, כי הטכנאי שעה שבא לתקן את המדפסת, גילה שנדלקה מנורה המעידה על כך שמיכלי הטונר היו ריקים, והואיל והוא לא היה מצוייד בתנור חילופי אותו בכל מקרה צריך היה להחליף, נאלץ לשוב למחרת עם התנור ועם מיכלי טונר חדשים. המערערות טוענות, שמשביקשה המשיבה "לעשות את הנדרש על מנת להשמיש את המכשיר", הרי שבצדק החליף הטכנאי גם את הטונר, ועל כן יש לחייב את המשיבה לשלם למערערות את עלות הטונר.

דין

3. אקדים ואומר כי פסק דינו של בית משפט קמא מבוסס על ממצאים עובדתיים, כאשר בניגוד לטענת המערערות כי הטכנאי השאיר את הטונרים הישנים אצל המשיבה, הרי שבית המשפט קבע כממצא עובדתי כי הטונרים הישנים נלקחו על ידי הטכנאי, שהותיר בידי המשיבה את הטונרים החדשים. עוד קבע בית משפט כממצא עובדתי מנומק כדבעי, כי המשיבה אמרה לטכנאי בצורה שאיננה משתמעת לשתי פנים, שהיא אינה רוצה שהטונרים יוחלפו, שהמיכלים עדיין לא התרוקנו, ואין כל סיבה לחייב אותה בעלות נוספת. בית המשפט קבע, כי המערערות הזמינה טכנאי בשל תקלה במדפסת (ולא כטענת המערערות כדי להחליף את הטונר), ואין חולק כי נמצאה תקלה במדפסת כאשר היה חור בתוף והיה צורך להחליף את התנור. כך גם אין חולק, שלגבי התנור הייתה אחריות והתנור הוחלף מבלי שהמשיבה נדרשה לתשלום כלשהו עבור תיקון זה.

4. מכאן, שהמחלוקת היחידה בין הצדדים התמקדה בצורך בהחלפת הטונר ובנסיבות החלפתו.

5. לכאורה, מרגע שהמשיבה קיבלה, בין מרצונה ובין בכפיה כפי שהיא טוענת, את המיכלים החדשים והמלאים, היה בכך משום השבחה של תפקוד המדפסת ולכאורה ניתן היה לומר, שעליה לשלם עבור המוצר שקיבלה. ואולם, בענין זה צודק ב"כ המשיבה שטוען שאין כל הצדקה במקרה זה לחייבה בתשלום, וזאת מכמה טעמים.

ראשית, עצם העובדה שהמשיבה סירבה לקבל את הטונר, כפי שקבע בית משפט קמא, ממצא שערכאת הערעור לא תתערב בו, מובילה למסקנה כי **לא הייתה התקשרות חוזית בין הצדדים**. המשיבה לא הסכימה לקבל את הטונרים ובודאי שלא הסכימה לשלם עבורם, לא נוהל כל משא ומתן בקשר לתשלום, לא הודיעו לה מראש כמה היא צריכה לשלם, ומשכך יש לקבוע כי לא הייתה הצעה מסודרת, ובודאי שלא היה קיבול להצעה זו.

אין די בהשאת חשבונית מס בקשר לעלות החלפת הטונר, שעה שבית משפט קמא קבע באופן ברור כי הטונר הוחלף למעשה בכפיה, ובניגוד לרצונה. השאת החשבונית אינה יכולה ללמד כי הייתה התקשרות חוזית בין הצדדים, ו/או התחייבות מצידה של המשיבה לשלם עבור הטונרים.

זאת ועוד, עצם העובדה שהטונרים הישנים לא נשארו בידי המשיבה, כפי שראוי היה שיעשה, הרי שנגרם לה **נזק ראייתי** של ממש בכך שלא יכולה הייתה להוכיח אם, וכמה, חומר נותר בתוך הטונרים שהוחלפו, ובהתאם לכך כי לא היה כל מקום לבצע את ההחלפה, וכי זו נעשתה שלא לצורך רק כדי לחייבה בהוצאות.

6. קביעותיו העובדתיות הנ"ל של בית משפט קמא מביאות אותי למסקנה, שלא נפלה טעות בפסק דינו של בית משפט קמא. כפי שפורט לעיל, מדובר בקביעות עובדתיות, מנומקות שאין דרכה של ערכאת הערעור להתערב בהן.

כידוע, הלכה היא כי ערכאת הערעור תמנע להתערב בממצאים עובדתיים ובממצאי מהימנות אשר נקבעו על ידי הערכאה הדיונית, אשר שמעה את העדויות והתרשמה התרשמות ישירה ובלתי אמצעית ממהימנותם של העדים. התערבות מסוג זה תעשה רק במקרים חריגים ויוצאי דופן בהם הגרסה העובדתית שאומצה על ידי הערכאה

הדיונית אינה מתקבלת על הדעת, או שהיא תוצאה של התעלמות מראיות שהוצגו בפניה. לא כך הם פני הדברים במקרה זה.

יפים לעניין זה דברי כב' השופט דנציגר ב-[ע"א 8589/06 שפיגל נ' איינס](#) (פורסם בנבו, 14.05.08):

"הלכה מושרשת וידועה היא כי לא בנקל תבטל ערכאת הערעור קביעות עובדתיות שאותן קבעה הערכאה הדיונית, לאחר שהוצגו בפני הערכאה הדיונית ראיות ונשמעו בפניה עדויות ולאחר שהעריכה את מהימנותם של העדים וקבעה ממצאים העובדתיים, בהתבסס על מארג הראיות הכולל שהוצג בפניה. התערבות בממצאים עובדתיים שנקבעו בערכאה הדיונית תעשה רק במקרים חריגים וקיצוניים, כגון מקרים בהם נפל בהכרעתה של הערכאה הדיונית פגם היורד לשורשו של עניין, או כשהממצאים שקבעה ערכאה זו אינם מבוססים על פניהם..."

7. יתרה מכך, הלכה היא, כי ערכאת הערעור אינה מחליפה את שיקול דעתה של הערכאה ששמעה את הצדדים והתרשמה מנכונות טענותיהם. השאלה היחידה שעל בית המשפט לשקול האם נפלה טעות משפטית בפסק דינו של בית משפט קמא, וזה לא המקרה בענייננו.

8. אוסיף ואציין, כי אורחות מסחר תקינים מחייבים הגינות הדדית. לא יתכן שמוכר יכפה דעתו ויאלץ לקוח לרכוש מרכולתו, כאשר הוא מביע בצורה מפורשת שאינו חפץ בשירות או בסחורה. כך, טכנאי אינו רשאי לבצע התיקון לפני שהוא מסביר ללקוח בצורה מפורשת אם יש אחריות או ביטוח, או שמא התיקון עולה כסף, ואם כן - כמה, וכאמור - כל זאת בטרם ביצוע התיקון. על אחת כמה וכמה כאשר הלקוח מבקש שלא לקבל את השירות לאחר שהטכנאי מגיע, או מבקש שלא להחליף חלק כלשהו במכשיר אשר כרוך בתשלום - בודאי שבמקרה כזה לא יכול הטכנאי לנהוג כבשלו, ובודאי שאינו יכול, על דעת עצמו, להחליף את החלק שלדעתו המקצועית מחייב החלפה, גם כאשר הוא בטוח בצדקתו והוא אכן צודק. חופש ההחלטה נתון בידי בעל הנכס, ובידו בלבד.

לאור דברים אלה, צדק גם בית משפט קמא בקביעתו כי אין להחיל על המשיבה חובת השבה מכוח דיני עשיית עושר ולא במשפט. אומנם נותרו בידי המשיבה מיכלי הטונרים שהוחלפו על ידי הטכנאי, ולכאורה התעשרה ויש לחייבה בהשבה לפי סעיף 1 לחוק עשיית עושר ולא במשפט, תשל"ט-1979. ואולם סעיף 2 לאותו החוק קובע כי בית המשפט רשאי לפטור מהשבה בנסיבות בהן ההשבה נראית לו בלתי מוצדקת. נראה, כי נסיבות המקרה דנן - התנהגות הטכנאי, כפי שקבע בית משפט קמא, החלפת הטונרים הכפויה חרף התנגדות מפורשת של המשיבה, ולקחת הטונרים הישנים שנלקחו ממנה על ידי הטכנאי, באופן שנגרם למשיבה נזק ראייתי כך שלא יכלה להוכיח האם כטענתה הטונרים היו מלאים בחלקים אם לאו - מצדיקות את הפטור מהשבה

סוף דבר

9. לא ניתן לסיים פסק דין זה מבלי להתייחס לסכומים הפעוטים שבמחלוקת שנתבעו בתביעה העיקרית ובתביעה שכנגד. אמנם דין פרוטה כדין מאה, ועל כן התייחסתי בערעור זה לטענות הצדדים כאילו מדובר היה בסכומים נכבדים, אך מצופה היה מהצדדים שלא יגיעו כלל להתדיינות משפטית, ויסיימו את הסכסוך מחוץ לכותלי בית המשפט עוד לפני שהגיעו לבית משפט קמא, ועוד לפני שהוגשה התביעה.

לאור כל האמור לעיל, דין הערעור להידחות.

הנני מחייבת את המערערת לשלם למשיבה הוצאות משפט בסך של 7,500 ₪, בצירוף מע"מ כדין.

סכום זה יועבר למשיבה באמצעות בא כוחה מתוך הפיקדון שהופקד על ידי המערערת. יתרת הפיקדון תוחזר למערערת באמצעות בא כוחה.

ניתן היום ח' בחשוון, תש"ע (26 באוקטובר 2009), בהעדר הצדדים.
המזכירות תמציא העתק פסק דין זה לב"כ צדדים.

רות לבהר שרון 54678313-2019/08

רות לבהר שרון, שופטת

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[הודעה למנויים על עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו - הקש כאן](#)